

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

(א) [ניתן מתא: ט] גיטין
 פה. כתובות פה. ז"ב מט;
 (א) כתובות נח: ע. פה. קו:
 [ע"ש] (ד) ענין לא;
 (א) גיטין מתא: (ו) כתובות
 זכ. [ע"ש] (ו) כתובות זכ:
 ז"ב ד, (ח) וז"ל ד"מ
 ענין מוויף שאין שמעון
 יכול לטעון מספק דפשיטא
 דהכל ליפרע מנכסי יתומים
 או ממשעבדים דלרץ עדי
 קיום דאי לא הכי כו. כ"ה
 כ"א.

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה צדימני כו'
 א"כ כו' ז"ב ורשב"א
 פירש ב"מזמין קנינים:
 [ב] ד"ה אכל כו' ובע"כ
 כו' ז"ב וז"ל הרשב"א
 ושא"ל פוסקים והרא"ש
 מולק על ז' וצ"ע הגר"א
 סתם ק"כ ס"ק (ג):

רבינו הגנאל

בנוקין נמי נימא הכי וכל
 שכן ליבעל חוב, דהנן אין
 נפרדים מנכסים
 משועבדין במקום שיש
 בני חורין ואפי' הן
 זיבורית, ונדחת, ואוקימנא
 כגון שפת הלוה ולא שבק
 מידי דיתמי לאו בני
 פירעון ניהו, ושעבודא
 על הלוקח רמיא, הילכך
 לא יכיל למימר מהדרנא
 שטרך דזיבורית למריה
 [וכגון דבין עידית
 באחרונה, ואמאי לא גבו
 כולוהו מן העידית, דיכיל
 למימר ליה מאי טעמ'
 אמור רבנן אין נפרעין
 מנכסין משועבדין כו'
 משום תקנתא דלקוחות,
 דאמי' לוקח הא תקנתא לא
 נחיא לי בה דינא בהדאי
 כדרא, דאמר רבא כל
 האמי' אי איפשי בתקנת
 חכמי' כגון זו שומעין לו.
 מאי כגון זו כדרב הונא
 דמי' יכולה אשה שתאמר
 לבעלה איני נזונת ואיני
 עושה, פשיטא מכר לוקח
 זיבורית ובינונית כו'.
 ואסיקנא מה מכר ראשון
 לידו, כך לוקח שני בכל
 זכותא דהוה ליה ללוקח
 דאמי' לוקח הא תקנתא לא
 נחיא לה בגוה בתר האי
 דנא ובנא, הני שבעתתא
 דבבי פשוטות הן.

בדיתמי דלאו בני פרעון ניהו. [א] א"כ"ג זה ממוזר להם
 קרקע הוו להו כיתומים שקנו קרקע לאחר מיתת
 אביהן דאין בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן ואף על גב דכשגבו
 קרקע צחות אביהן אמרינן שיש
 חוב חוזר וגובה מהן: **רצ"ה** מזה
 גובה ומזה גובה. ואע"ג דאמרינן
 אין גזינן מנכסים משועבדים במקום
 שיש נכסים בני חורין אפי' הן זיבורית
 שאני הכא דכולהו משעבדי ניהו:
אב"ל זבן עידית וזיבורית. נראה
 דאירי שפיר אפי' דשניק
 זינונית מ"מ הולך טעמא דלהכי
 טריחי וזיני ארעא דלא חוי לך דלא
 מנאי א"ל הנחתי לך מקום לגבות
 זינונית דכותמיה דשנתא ז"ח ארשב
 זינונית טפי מזינונית [ב] ובע"כ של
 שמעון היה יכול ליקח טפי פורתא
 כדאמרינן לעיל דאמר א"כ נעלת
 דלת צפני לזין ולא אצטרך לטעמא
 דלהכי טריחי וזנא ארעא דלא חוי לך
 אלא משום דזבן זיבורית אכל משום
 זבן עידית דכמו שהיה שמעון יכול
 לא לצטרף אלל זינונית וזיבורית גם לו
 יכול לדמות דמה מכר לו ראשון
 לשני כל זכות שצדק לידו:
מצ"א א"כ הנחתי לך מקום לגבות.
 לאו דוקא קאמר הא לינא
 דלא שייך למימר הכי אלא גבי
 צעלים ולא גבי לוקח ראשון ועיקר
 טעמא לא הוי אלא משום דמה מכר
 ראשון לשני כל זכות כו' והוא היה
 יכול לדמות אלל זינונית אחריתי
 אכל אי לא שניק זינונית דכותמיה
 לא מנאי לדמות אלל זיבורית דראשון
 נמי לא היה יכול לדמות אלל זיבורית
 דאי משום אי שמתק יאמר לו לני
 מהדר: **ד"ה** הוא דאוי"ר ראובן
 וקא שפתי' [דינא בהדיה]. וא"כ
 מנאי נפקא מיניה הא כל מה שיכול
 ראובן לטעון טענין ליה לשמעון
 דטענין ליה ללוקח וכן ליחמיס זין
 פרוע זין מוויף וריבי עדי קיום
 (א) דאי לאו הכי לא צדקת חייס לכל
 צריה וצפרק גט פשוט (ז"ב דף
 מדע: נמי מוכח כן דקאמר שכי
 קרע שאמר מנה לפלוני צדי אמר
 מנו ומננין לו לא אמר מנו אין ומננין
 ומוקי לה דנקט שטרך אמר מנו
 קיימיה לטריה לא אמר מנו לא קיימיה
 לטריה משמע דטענין להו ליחמי
 מוויף וצפ"ק דצ"מ (דף יד. ד"ה דינא)
 הארכתי וכן אין לומר ד"מ שעדי
 של צ"ח קרובים לראובן ורחוקים
 לשמעון דהא לשמעון נמי אין יכולין
 להעיד כיון דאי טריף ליה משמעון
 אזל בתר ראובן וכן אם יהיה לשמעון
 עדים שמעדין זכותו והס קרובים
 פסולין להעיד אפילו לראובן כיון דיש ריוח
 לשמעון שמעמיד הקרקע
 צידו כדמוכח סוף פרק קמח' דמכות (דף יא.)
 גבי אילנא וטוביה
 קרובים דערב הוו פסיל להו אפילו לגבי לוח
 ומלוה משום דכי לית
 ליה ללוה אול מלוה בתר ערבא א"כ מנאי
 נפקא מיניה ויש לומר
 דנפקא מיניה לראיה אחרונה כגון שאמר
 שמעון אין לי עדים
 ואין לי ראיה ולאחר זמן מנא ראיה או
 עדים דשמעון אין יכול
 להציאם וראובן שלא אמר אין לי עדים
 יכול להציאם אי נמי
 כגון שטוען לצית דין גדול קאולינא ושמעון
 לא מנאי למטרח כמו ראובן: [ועיין בתוספות
 ז"מ יד. ד"ה דינא ובכתובות זכ: ד"ה דינא]:
 ויאלו

תציעה על בעל חובו לומר פרעתיך
 קדימנא לן במסכת
 שבעות (דף מה.) דלע"ג דנקיט שטרך
 אי א"ל אישבע ליה
 דלא פרעתיך צעי אישבעי: ולא מנאי
 א"ל. צ"ח לראובן: לאו
 בעל דברים ידוי אס. בקרקע זו
 שכבר יתה מרשותך ואנא
 שיעבדי שקילנא: משום דא"ל. ראובן:
 כי מפקת מיניה עלי הדר.
 מה שאתה מוילא משמעון יחזור
 עלי שהרי קצנתי עלי אחריות:
 עסיקין
 ד"ה דינא וכתובות זכ: ד"ה דינא]:
 ויאלו

למקום שיש בני חורין.
 דאמי' לוקוחות, דאמי' לוקח הא תקנתא לא
 נחיא לי בה דינא בהדאי כדרא,
 דאמר רבא כל האמי' אי איפשי
 בתקנת חכמי' כגון זו שומעין לו.
 מאי כגון זו כדרב הונא דמי' יכולה
 אשה שתאמר לבעלה איני נזונת
 ואיני עושה, פשיטא מכר לוקח
 זיבורית ובינונית כו'. ואסיקנא מה
 מכר ראשון לידו, כך לוקח שני בכל
 זכותא דהוה ליה ללוקח דאמי' לוקח
 הא תקנתא לא נחיא לה בגוה בתר האי
 דנא ובנא, הני שבעתתא דבבי פשוטות
 הן.

תציעה על בעל חובו לומר פרעתיך
 קדימנא לן במסכת שבעות (דף מה.)
 דלע"ג דנקיט שטרך אי א"ל אישבע
 ליה דלא פרעתיך צעי אישבעי: ולא
 מנאי א"ל. צ"ח לראובן: לאו בעל דברים
 ידוי אס. בקרקע זו שכבר יתה מרשותך
 ואנא שיעבדי שקילנא: משום דא"ל.
 ראובן: כי מפקת מיניה עלי הדר. מה
 שאתה מוילא משמעון יחזור עלי שהרי
 קצנתי עלי אחריות: עסיקין ד"ה דינא
 וכתובות זכ: ד"ה דינא]: ויאלו

תציעה על בעל חובו לומר פרעתיך
 קדימנא לן במסכת שבעות (דף מה.)
 דלע"ג דנקיט שטרך אי א"ל אישבע ליה
 דלא פרעתיך צעי אישבעי: ולא מנאי
 א"ל. צ"ח לראובן: לאו בעל דברים ידוי
 אס. בקרקע זו שכבר יתה מרשותך
 ואנא שיעבדי שקילנא: משום דא"ל.
 ראובן: כי מפקת מיניה עלי הדר. מה
 שאתה מוילא משמעון יחזור עלי שהרי
 קצנתי עלי אחריות: עסיקין ד"ה דינא
 וכתובות זכ: ד"ה דינא]: ויאלו

תציעה על בעל חובו לומר פרעתיך
 קדימנא לן במסכת שבעות (דף מה.)
 דלע"ג דנקיט שטרך אי א"ל אישבע ליה
 דלא פרעתיך צעי אישבעי: ולא מנאי
 א"ל. צ"ח לראובן: לאו בעל דברים ידוי
 אס. בקרקע זו שכבר יתה מרשותך
 ואנא שיעבדי שקילנא: משום דא"ל.
 ראובן: כי מפקת מיניה עלי הדר. מה
 שאתה מוילא משמעון יחזור עלי שהרי
 קצנתי עלי אחריות: עסיקין ד"ה דינא
 וכתובות זכ: ד"ה דינא]: ויאלו

במקום שיש בני חורין.
 דאמי' לוקוחות, דאמי' לוקח הא תקנתא לא
 נחיא לי בה דינא בהדאי כדרא,
 דאמר רבא כל האמי' אי איפשי בתקנת
 חכמי' כגון זו שומעין לו. מאי כגון זו
 כדרב הונא דמי' יכולה אשה שתאמר
 לבעלה איני נזונת ואיני עושה, פשיטא
 מכר לוקח זיבורית ובינונית כו'.
 ואסיקנא מה מכר ראשון לידו, כך לוקח
 שני בכל זכותא דהוה ליה ללוקח דאמי'
 לוקח הא תקנתא לא נחיא לה בגוה בתר
 האי דנא ובנא, הני שבעתתא דבבי פשוטות
 הן.

מוסף רש"י

במקום שיש בני חורין.
 דאמי' לוקוחות, דאמי' לוקח הא תקנתא לא
 נחיא לי בה דינא בהדאי כדרא,
 דאמר רבא כל האמי' אי איפשי בתקנת
 חכמי' כגון זו שומעין לו. מאי כגון זו
 כדרב הונא דמי' יכולה אשה שתאמר
 לבעלה איני נזונת ואיני עושה, פשיטא
 מכר לוקח זיבורית ובינונית כו'.
 ואסיקנא מה מכר ראשון לידו, כך לוקח
 שני בכל זכותא דהוה ליה ללוקח דאמי'
 לוקח הא תקנתא לא נחיא לה בגוה בתר
 האי דנא ובנא, הני שבעתתא דבבי פשוטות
 הן.

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

ט.

עין משפט
גור מצוה

עא א ב ג מ"י פ"ט מהלכות
מכירה הל' ב סג עשין
כב טו"ש"ע ח"מ סימן רכו
ספ"ק ה'
עא ד ה מ"י פ"י מהל'
נחלת הלכה א סג
עשין לו טו"ש"ע ח"מ סימן
קט"ה ספ"ק ד'
עפ"ו מ"י פ"ב מהלכות
שכנים הלכה י' ו' פ' א'
מהלכות שמיטה ויובל הלכה כ'
סג עשין פ"ב טו"ש"ע ח"מ
סימן קט"ה ספ"ק ג'
עפ"ו ז' רב אלפס פ"ג דטובה
דף רמ"ן:

מוקף רש"י

ויצאו עליה עסיקין.
עוררין כמו (בב"ב טו)
התעסקו עמו (ב"ב ד'). עד
שלא החזיק בה יכול
לחזור בו. כל לא נתן מעות
(כתובות צג). ובי"ט ד'. אינו
יכול לחזור בו. ואפילו לא
נתן מעות שהקרקע נקנית
מחוקק והטעם על זה מלה
(ב"ב ד'). שהקרקע נקנית
מחוקק כי א"ל חזק וקני ויש
שמהחוקק מרד ומתנתן מעות
לחזר זמן ומשחזיק בה
מתמיד המעות (כתובות צג).
ויחזיק. שק קטן קדושי.
מלא קשרים (שם וב"ב טו).
סברה וקבלת. דמי מחזיקת
כסף. כלומר נחלתו לאבד
מעותין מספק (כתובות צג).
מכר דייש אמצרי. לאו
דילוק מיירי אלא בהגבחה
היולר דש הקרקע נתקן
למ המלך והחוקק היטוי נעל
וגדר (רשב"ם ב"ב טו). אפילו
אילו יכול לחזור בו ממנת
עליה הדך ואטרוחא דיינא
לנה לו (כתובות צג). אע"ג
דקוף סוף געליה הדך אין
יכול לחזור בו. שהמכר מעבד
עליו ולא מצי אמר הוא
הולך וסופק לעלם לו מעומי
השחף דבדי אטעבט (ב"ב
ד'). אחוי טירפך ואשלם
ך'. משעביד וימי דנין
ויחזק כן היין שטר טורף
על גבי שדין טרפוח וכל
שבטילי פל ואשלם נך. וכל
מנה ללא עמדת דמי אימי
יבא מהס (שם) אחוי טירפך.
שטר טירפס מבי"ד שכתבו
הן שפילא השדה מרדן דנין
ומחזור על גערוף. וכל זמן
שלא יתה מידך לא אלסס.
שהרה עוררין שאין זוכין
דנין (כתובות צג). ישיב.
כסף ישיב לעבלי. דהיה ליה
למיכסב בעל הטרס יסלם כסף
לעבלי. ישיב לכסב רחמנא
לנה לו. והוא וכבד כמיב
ישלם לרבות לא השבות
(רש"י ז'). ורב אבי אמר.
לא ענלה ממלוקת לטול
מחלה ממלך אחי כרב. וגם
לא יחזיק בשמואל לגמרי. אלא
נטול רביע קרקע מגדה אחי.
דהיינו אחי אחי. או רביע
ימן לו אחוי מעות דמי א"ל
אלא הוה ממלוקת ליה לבעל
חוב זוחו שפיר לא נמחיו לו
אפי' כ' אם זוחו ולדיקן נמי
זוחו משלמנא. ועממא מפרס
לקמיה דמספקא ליה אי כרב
אי כשמואל וממון המוטל
כספק חולקין (רשב"ם ב"ב
ד'). ויורשים הוו. מורת
וישקין ש' עליהם לפיכך בין
כולן חובת אביהן. דמשום
חלוקה לא איסתמקו מקרקעי
דיהו נמנעל חוב דלחבוהו.
דפירא ליה לרב כי בריה
היבירי הדני שוכה כל אחד
בחלק הראוי לו ומנעל ללא

ויצאו עליה עסיקין. פירוש עוררים אבל אין לפרש אנשים דא"כ
אפי' באחריות משהחזיק בה אמאי יכול לחזור לימא ליה
מולך גרס: **משהחזיק בה אין יבוא לחזור.** צפ"ק דב"מ (דף
ד'): פשטי' אע"ג שלא נתן מעות דקרקע נקנית בחזקה וקשה
אמאי נקט חזקה יותר מכסף ושטר
ועוד מאי קבעי מאימא הוה חזקה
מתניתין היא דפרק חוקת הצמים
(ב"ב דף טז). נעל פרץ וגדר ועוד
מאי קבעי הכא טפי מנשאר דוכמין
ועוד דייש אמצריה משמע דריסה
בעלמא שהולך סביב המצרים ונראה
לפרש דמיירי שקנאו צקינן גמור
בחליפין או בשטר או בחזקה או רפק
זה פורתא ודעמו של אדם אע"פ
שקנאו צקינן גמור אס ילאו עוררין
יכול לחזור בו [א] כל זמן שלא הלך
אמצרי השדה לארכה ולרחבה לראות
ענייני השדה והיינו דייש אמצרי
[ב] ובלא נתן מעות איירי דאי בנתן
מעות איירי אפי' באחריות נמי
אמאי יכול לחזור בו משהחזיק בה
וכי לעולם יכול לחזור בו [ג] וא"ת
ולמא ליה שקול ארעא צווק וי"ל
כגון שהחלו אי נמי כיון שפילאו עליה
עוררין אין שוה כמו שהימה שוה
צשעה שקנאה:

רב הונא אמר או כסף או מיטב.
פ"ה שגא לתמן קראי לעלי
וז"ל שלא הספיק לסיים דבריו עד
שהקשה לו וא"ת דגרסי אמר רב
הונא וקאי אמתניתין דתניא צמיטב
הארץ ואמר רב הונא ללא דוקא
מיטב אלא או כסף או מיטב ובספר
רב אלפס פירש דרב הונא צריה
דרב יהושע ורב פפא לעלי [א]:
פליגי אדרב הונא דהכא דליטבו
סברי כל מיילי מיטב הוא ואפי' סובין
ורב הונא סבר דלא הוה מיטב אלא
או כסף או קרקע ופסק רב פפא
וכרב הונא צריה רבי יהושע שהס
במראי ור"ת אין סובר כן דמפרש
שיש ג' דינין צמזקין או כסף או מיטב
ואי לית ליה אפי' סובין וצ"ח אי אית
ליה זוחי לא מצי לסלקו אלא צווי
כדמוכח בהכותב (כתובות דף פג). גבי
הוא תולה מעותיו בנכרי ליה
ואי לית ליה זוחי לא יאמר ליה זיל

טרח וצין ואיימי זוחי כדאמר
כמו כן דינו כדאמרינן לקמן בפרק
לית ליה לבעל הבית זחי אמר ליה זיל
צהבית והעליה (ב"מ דף קס"ה). דאין
צשכרין (י): **פשיטא האי ברא והאי**
פשיטא ליה והא שמואל אמר בסמוך
עומדים צשכר זה כמו זה ועל דעת
זעל הקרקע שיחזור על צעל כספיה:

ומרן חזקו שר אחד מהם. ואם תאמר
וחלני (ב"ב דף קכד). ילא עליהם שטר
ורב אמר במ"ה בהדיוק. משמע דלא
צווי צבותו רביע שנטל מכא ירושה
אנא לבעל חוב נמי מסלקנא צווי רב
דף קי): דמשמע התם דלא מני
ביורשים הוו. דאי כלקוחות הוו
שנוטל חלקו בקרקע או צמעות
שמשפא ליה לרב אפי' כלל ציורשים
שלא באחריות לכן נראה כלשון

עסיקין. עוררין לומר שלנו היא:
תלא רוח: **ואיכא דאמרי** אפילו
עליו דיש לומר הואיל וסופו לחזור
אפי"ה אינו יכול לחזור צו: דאמר
לך צ"ד שטר טירפס צבדין נטלו
מנך ואשלם לך: רב הונא אמר.
לא קשיא קראי לעלי כסף ומיטב
דהיי קאמר רחמנא או כסף ימן לו
או מיטב שדומיו. והא דלא איירי רב
הונא עד הכא משום דבעי לאסקוי
למילתא דרבי ישמעאל ור"ע דבעו
לעלי [א]: כשהן שמין אותו (בינונית)
בשלו הן שמין כו' ועד הכא קמיירי
ואיל: שוה כסף. ואת אמרת כסף:
דליס ליה. לא כסף ולא שדום:
מהו דסימא אמרינן ליה למיזק:
זיל טרח וצין. סובין צכסף ואיימי
ליה כסף קמ"ל: לענין מיטב.
דלפי' יש לו עדיית מסלק כצכסף אי
צעי: היינו דרב הונא. והוה ליה
למימר וכן אמר רב אסי: ונטל
קרקע. צבציל חובת אביהם: דאזיל
האי אח: ושקיל פלגא צכספיה.
עס אחוי והיינו דקאמר הרי הן
לך קרקע דבעל כספיה נמי הי' פרע
מצי חובו של אציו: האי צרא והאי
לא צרא. צממיה. כלומר צעל כספיה
לא הוה צרא לפרוע חוב אציו אבל
צעל קרקע הוה צרא: איכא דאמרי.
דלאידך גיסא פרכינן דבעל כספיה
לא ליחייב דאמר ליה לעלי קרקע
לכיי שקלי כו': לשיי צעל שחלקו.
קרקע: וקא צ"ח ונטל חלק האחר.
דמשלם לו האחר מצי חלקו או קרקע
או מסלק ליה צווי והיינו הרי הן
צקרקע דמצי מסלק ליה צווי
צכקרקע: ענלה מחלוקת. אותה
חלוקה צטילה וחוזרים ומולקיס צשוה
החלק הנשאר: ויסר. אבד: רביע
צקרקע. יחזור לו רביע חלקו או
קרקע יחזר לו מעות: ורביע מעות.
או רביעית צמעות כמו דתנן ציצמות
(דף י): חלק ועשה צה מאמר ונתן
גט וצעל: ציורשים דמו. ועל שניהם
לפרוע הלכן מחזית חלקו יחזור לו:
אי לנקוחוס דמו. ואין לו עליו כלום
הקרקע רביע מאותו חלק המניעו

יפרע דה"ל ספק ממון וכל ממון
אלא רביע והלה יכול לסלקו או בקרקע
ממש לצד רביע בקרקע והיינו הרי הן
דמו וחיוב להחזיר לו מחזית חלקו
או כלקוחות דמו ומיהו כלוקח באחריות
מה שאיבד אבל צמעות יכול לסלקו
ציורשים ורביע צמעות מוכרח באחריות.
שליש
צעל הקרקע שיחזור על צעל כספיה:

ומרן חזקו שר אחד מהם. ואם תאמר
וחלני (ב"ב דף קכד). ילא עליהם שטר
צבור נותן פי שנים ויש לומר דמיירי
הכא ששאלו אפותיקי:
צווי צבותו רביע שנטל מכא ירושה
אנא לבעל חוב נמי מסלקנא צווי רב
דף קי): דמשמע התם דלא מני
צמעות דאמרינן ליה למיזק:
זיל טרח וצין. סובין צכסף ואיימי
ליה כסף קמ"ל: לענין מיטב.
דלפי' יש לו עדיית מסלק כצכסף אי
צעי: היינו דרב הונא. והוה ליה
למימר וכן אמר רב אסי: ונטל
קרקע. צבציל חובת אביהם: דאזיל
האי אח: ושקיל פלגא צכספיה.
עס אחוי והיינו דקאמר הרי הן
לך קרקע דבעל כספיה נמי הי' פרע
מצי חובו של אציו: האי צרא והאי
לא צרא. צממיה. כלומר צעל כספיה
לא הוה צרא לפרוע חוב אציו אבל
צעל קרקע הוה צרא: איכא דאמרי.
דלאידך גיסא פרכינן דבעל כספיה
לא ליחייב דאמר ליה לעלי קרקע
לכיי שקלי כו': לשיי צעל שחלקו.
קרקע: וקא צ"ח ונטל חלק האחר.
דמשלם לו האחר מצי חלקו או קרקע
או מסלק ליה צווי והיינו הרי הן
צקרקע דמצי מסלק ליה צווי
צכקרקע: ענלה מחלוקת. אותה
חלוקה צטילה וחוזרים ומולקיס צשוה
החלק הנשאר: ויסר. אבד: רביע
צקרקע. יחזור לו רביע חלקו או
קרקע יחזר לו מעות: ורביע מעות.
או רביעית צמעות כמו דתנן ציצמות
(דף י): חלק ועשה צה מאמר ונתן
גט וצעל: ציורשים דמו. ועל שניהם
לפרוע הלכן מחזית חלקו יחזור לו:
אי לנקוחוס דמו. ואין לו עליו כלום
הקרקע רביע מאותו חלק המניעו

ומרן חזקו שר אחד מהם. ואם תאמר
וחלני (ב"ב דף קכד). ילא עליהם שטר
צבור נותן פי שנים ויש לומר דמיירי
הכא ששאלו אפותיקי:
צווי צבותו רביע שנטל מכא ירושה
אנא לבעל חוב נמי מסלקנא צווי רב
דף קי): דמשמע התם דלא מני
צמעות דאמרינן ליה למיזק:
זיל טרח וצין. סובין צכסף ואיימי
ליה כסף קמ"ל: לענין מיטב.
דלפי' יש לו עדיית מסלק כצכסף אי
צעי: היינו דרב הונא. והוה ליה
למימר וכן אמר רב אסי: ונטל
קרקע. צבציל חובת אביהם: דאזיל
האי אח: ושקיל פלגא צכספיה.
עס אחוי והיינו דקאמר הרי הן
לך קרקע דבעל כספיה נמי הי' פרע
מצי חובו של אציו: האי צרא והאי
לא צרא. צממיה. כלומר צעל כספיה
לא הוה צרא לפרוע חוב אציו אבל
צעל קרקע הוה צרא: איכא דאמרי.
דלאידך גיסא פרכינן דבעל כספיה
לא ליחייב דאמר ליה לעלי קרקע
לכיי שקלי כו': לשיי צעל שחלקו.
קרקע: וקא צ"ח ונטל חלק האחר.
דמשלם לו האחר מצי חלקו או קרקע
או מסלק ליה צווי והיינו הרי הן
צקרקע דמצי מסלק ליה צווי
צכקרקע: ענלה מחלוקת. אותה
חלוקה צטילה וחוזרים ומולקיס צשוה
החלק הנשאר: ויסר. אבד: רביע
צקרקע. יחזור לו רביע חלקו או
קרקע יחזר לו מעות: ורביע מעות.
או רביעית צמעות כמו דתנן ציצמות
(דף י): חלק ועשה צה מאמר ונתן
גט וצעל: ציורשים דמו. ועל שניהם
לפרוע הלכן מחזית חלקו יחזור לו:
אי לנקוחוס דמו. ואין לו עליו כלום
הקרקע רביע מאותו חלק המניעו

ממון המוטל כספק חולקין. הילכך זה החצי שנטל מקבל (מקבל) רביע כל חלקו מעות ורביע קרקע נמצא שני רביעים חצי.
ורב אסי תרתי מספקא ליה, אי לוקח באחריות ואית ליה מעותיו אי לוקח שלא באחריות ולית ליה ולא מיד. טרינן כולי האי
לפרושי טעמ' דרב אסי, אבל בהדיא פסקינן באחרית פ' האומר להבירו בית כור עפר אני מוכר לך, והילכת' בטלה מחלוקת.

ע"י מוס' ד"ה רב הונא. בן קנ גימ' גי"ף.

לקחו זה מזה כלום, והוא היין לענין חזקה צינול, דלאכא למי"ד האמון שחלקו לקוחות הן ומחזיקין הן אלא צינול, לרב אין
מחזיקין, וכיון דירושין הוו הלכן מחזית חלקו יחזור לו (שם). האחים שחלקו לקוחות. דאין צרייה ונמצא שכל אחד טעל
חלק אחי וכלאילו החליפו זה בחלקו של זה דמי, והיינו לקוחות, וכיון דלקוחות נינהו הא ודאי לוקחט שלא באחריות דמי, כאילו
אמרו זה לזה אנו מקבל אחריות חלקך עלי דמי, דמסתמא לא מקבל, דאע"ג דגבי מוכר קרקע לחבירו קרי"ל אחריות טעות
סופר הוא, אלא לא פירש בשטר המכירה, הני מיילי היכי חזינו קרקע מחבירי, ללא ש' אפי' זוחי צבדי, אלא לגבי ירושת אחין
דכל אחד טעל חלקו, כהיאח הנאה דלאהי לא מקבל אחריות על של חבירו גמר ומקנה ליה לחבירו חלקו לגמרי שלא יקבל חבירו
אחריותו עליו ולא משתעבד לו, כהי' דרדייה לא משעבדה לחבירו (שם). מספקא ליה אי ביורשים דמו. וחיוב
אחריותו עליו ולא משתעבד לו, דממון המוטל כספק חולקין, או רביע מעות יחזור לו, דא"ל אלא הוה לו זוחי והוה ממלוקת ליה בוחי, ובצביל
אחריותו עליו ולא משתעבד לו, דממון המוטל כספק חולקין, דכל היי' דפליגי בצמרא תלתא מנאי או תלתא אמוראי כי האי גוונא שהאחד ספק לו הלכה כדברי
מנעמט, אלא אם יחזור לו חלקו אל לאו (רשב"ם ב"ב טו)

להחזיר מחזית חלקו, כרב, דעל שניהם לפרוע חובת אביהן, אי בלקוחות דמו. ואפי' חייב כלום, הלכן יפרע רביע לחזיו
עיתוקן לא אפסיד נחלתו. לטון אחר פירש רביע זקני צבין' (ראה רש"י כאן) כו' ותפוס לטון ראשון, קי פירש רביע וכן הוא שאין ממש בחלי לטון אחרון, דכל היי' דפליגי בצמרא תלתא מנאי או תלתא אמוראי כי האי גוונא שהאחד ספק לו הלכה כדברי
מי מן השנים, הני הוא ריגל תפסום כדברי שניהם, מנאקת ספירא ליה כי האי ונמקתת ס"ל כאידך, אלא הכא כיון דמחזיק ליה רב אסי להחזיר כל חלקו כן צקרקע ומעות, א"כ מנאי קאי בשמואל, הא רב ושמואל לא פליגי בצמרא אלא ספקא ליה

ע"י מוס' ד"ה רב הונא. בן קנ גימ' גי"ף.

ע"י מוס' ד"ה רב הונא. בן קנ גימ' גי"ף.

ע"י מוס' ד"ה רב הונא. בן קנ גימ' גי"ף.

